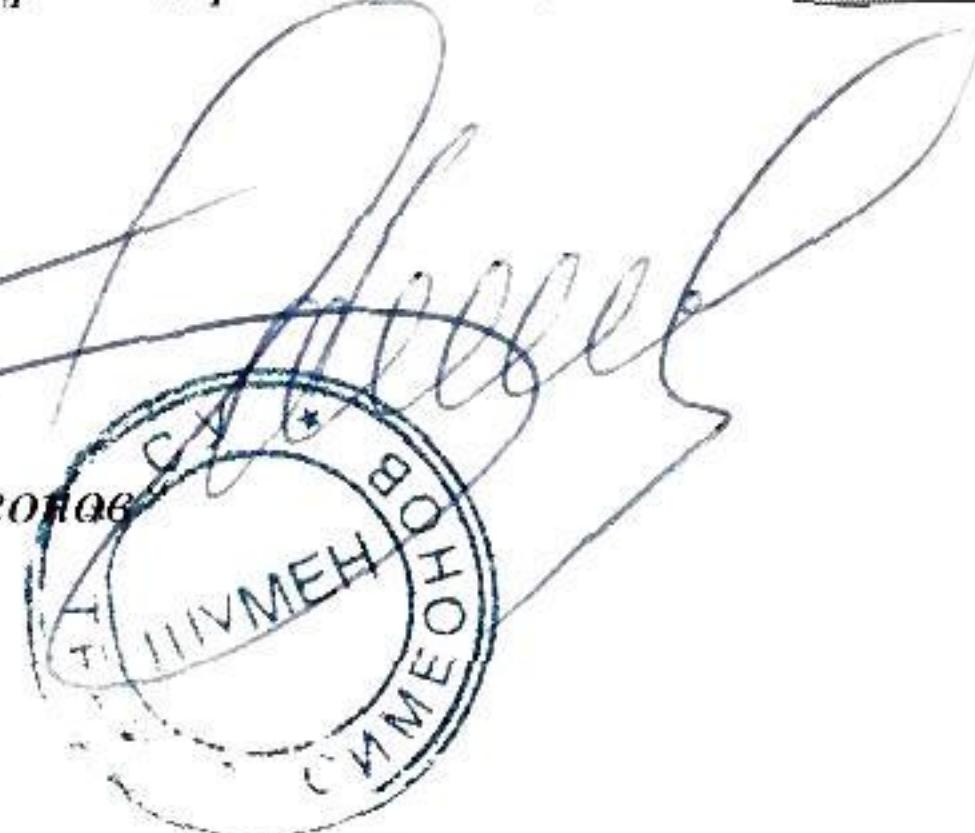

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген. Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ГАЛИНА САКАРОВА

*Директор на СУ „Трайко Симеонов“
град Шумен*

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ“, ГРАД ШУМЕН

2020 – 2024

Стратегията за развитие на училището за периода 2020 – 2024 година е разработена на основание чл. 70 и чл. 263, ал.1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование. Стратегията е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № РД-04-1/15.09.2020 г., одобрена е от Обществения съвет (Протокол № 4/22.07. 2020 г.) и е утвърдена със Заповед № РД-06-47/15 09.2020 г. на директора на училището.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Въведение
- II. Анализ и оценка на актуалното състояние на училището и условията, при които функционира
  - 1. Характеристика на училището
  - 2. Анализ на външната среда (PEST анализ)
  - 3. SWOT анализ
- III. Визия на училището
- IV. Мисия на училището
- V. Основна цел и приоритети.
- VI. План за действие и финансиране на дейностите по изпълнение на приоритетите за постигане на целите и приоритетите на училището
- VII. Очаквани резултати
- VIII. Индикатори за измерване ефективността от реализиране на планираните дейности
- IX. Програмна система за полудневна подгответелна група

I. ВЪВЕДЕНИЕ

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

Настоящата стратегия за развитие на Средно училище „Трайко Симеонов“ за периода 2020 – 2024 година очертава в дългосрочен план пътя и насоките за развитие, основните тенденции, цели, задачи и приоритети в дейността на училищната институция, както и ресурсите, с които училището ще постигне нейното изпълнение. С реализирането на стратегията ще се отговори на очакванията на всички участници в образователния процес:

- *учениците* – създаване на оптimalни условия за обучение, възпитание и социализация на всеки ученик съобразно индивидуалните му способности и потребности чрез изграждане на образователно пространство, в което всеки ученик да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение;
- *родителите* – удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и резултати от училищното образование;
- *обществото и пазара на труда* – изграждане у учениците на социално-значими жизнени ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото;
- *педагогическите специалисти* – формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация.

Стратегията за развитие на СУ „Трайко Симеонов“, гр. Шумен за периода 2020 - 2024 година е разработена въз основа на документите, отразяващи държавната политика в областта на образованието:

- Конституция на Република България
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)
- Конвенцията на ООН за правата на детето

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген.Драгомиров” №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

- Закон за закрила на детето
- Закон за професионалното образование и обучение
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри
- Национална квалификационна рамка на Република България
- Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общеобразователната подготовка
- Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование
- Наредба № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език
- Наредба № 7 от 11 август 2016 г. за профилираната подготовка
- Наредба № 9 от 19 август 2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование
Наредба за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти
- Наредба № 10 за организация на дейностите в училищното образование
- Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците
- Наредба № 16 за управлението на качеството в институциите

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА УЧИЛИЩЕТО И УСЛОВИЯТА, ПРИ

КОИТО ФУНКЦИОНИРА

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА УЧИЛИЩЕТО

Средно училище „Трайко Симеонов“ е общинско средно училище. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е средно (I - XII клас). В него са създадени условия и за осъществяване на задължителното предучилищно образование. Училището осигурява общеобразователна, разширена, профилирана и професионална подготовка.

Броят на учениците в дневна форма за предходната учебна година е 279 ученици и 17 деца в ПГ, разпределени в 13 паралелки и една полудневна подготвителна група.

В училището е създадена добра система на организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Правилното планиране на образователната дейност, умелото ѝ осъществяване и контрол допринасят за усъвършенстване качеството на организацията, структурата и методиката на обучение в училище. Педагогическите специалисти и учениците се включват активно в образователни, културни и социални инициативи, организирани на училищно, общинско и областно ниво. Осъществяват се дейности, свързани както с образователната дейност, така и широк спектър от извънкласни и извънучилищни дейности.

Приоритет в дейността на училището е качественото обучение по всички учебни предмети и постигане на добри резултати на HBO в IV, VII, X клас и ДЗИ, които са съизмерими с резултатите на местно и национално ниво.

В процеса на обучение особено внимание се отделя на стимулиране интереса на учениците към овладяване на книжовния български език като основна предпоставка за успешно възприемане на учебното съдържание по всички учебни предмети. Голямо значение за учениците в гимназиалния етап има и изучаването на предметите от профилираната и професионална подготовка. Утвърждава се тенденцията за запазване качеството на подготовката на завършващите средно образование. Част от зрелостниците продължават образоването си във висши училища по специалности, близки или сходни с изучаваните профилиращи предмети в гимназиален етап. Голяма роля за качествената урочна работа има педагогическият екип на училището – високо квалифицирани учители, прилагащи съвременни методи на обучение и възпитание в работата си.

Учениците се представят на състезания на различни нива, включват се в извънкласни дейности, което им дава възможност за лична и творческа изява.

Училището развива активна дейност по Национални програми за развитие на образованието.

Наложилият се стил на екипност в работата и положителното отношение на училищното ръководство към училищния персонал, партньорството с родители и заинтересовани страни и институции са също фактори, които определят положителната характеристика на училището.

Горепосочените положителни резултати предопределят целите и посоките на развитие за периода 2020 – 2023 година, като се отчетат и състоянието на училището и на външната среда.

2. АНАЛИЗ НА ВЪНШНАТА СРЕДА (PEST АНАЛИЗ)

Външните фактори имат негативно въздействие върху развитието на образователната система, което се изразява в дисхармония между мисията на училището и очакванията и изискванията към качеството на образованието. Училището като институция функционира в условията на агресивна среда, която оказва силно влияние върху личността на учениците, мотивацията им за учене, а също така и върху поведението им. Основният, очертаващ се проблем е свързан с намирането на адекватна и успешна реакция за преодоляване на отрицателното въздействие.

Анализ на тенденциите на външната среда

Среда	Тенденции	Последствия	1	2	3
			1	2	3
политическа	ЗПУО – образованието е национален приоритет. Разминаване между обществените потребности и продукта на образованието.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организацията на обучение, гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване, оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците и др.			
икономическа	Нестабилна икономика. Социални неравенства – ниски доходи на семействата, безработни родители. Съществен ръст на заплатите на педагогическите специалисти през последните години	Свиване на разходната част от бюджета на училището, рестриктивен бюджет. Ученици напускат училището – семействата заминават в чужбина. Недостатъчна материална осигуреност на ученика.			
социална	Влошаване на демографските показатели. Ниска заинтересованост на родителите. Отрицателно влияние на средата върху	Намаляване броя на учениците. Нарастване на социалните различия между учениците. Влошени показатели на възпитателната дейност в			

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	възпитанието на учениците и мотивите за учене.	училище. Ниска мотивация за учене. Негативно отношение към училището. Очертаваща се криза за учителски кадри, нежелание на студентите да се реализират в учителската професия.
технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии.	Модерна и качествена материална база, съдържаща условия за повишаване ефективността на образователния процес.
законова	ЗПУО и държавни образователни стандарти	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата. Постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овлаштяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование – училищата, учителите, родителите, учениците.

ИЗВОДИ:

Въздействието, което оказва външната среда върху българското училище, е противоречиво. Изразени негативни фактори са икономическата и социалната среда, които имат определящо значение за образователната система. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са взаимосъвръзки от външни и вътрешно-политически фактори. При тази неопределеност е трудно да се предвиди тенденцията в развитието им. Може обаче да приемем на базата на сегашното им състояние, че те ще запазят негативното си въздействие върху образователната система.

3. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО (SWOT-АНАЛИЗ)

Целта на SWOT-анализа е да се определи състоянието на училището като система.

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС <ul style="list-style-type: none"> 1. Профилирано и професионално обучение в гимназиален етап, насочено към усвояване на ключови компетентности 2. Добър опит в обучението на ученици със специални образователни потребности. 3. Създадени условия за целодневна организация на учебния ден. 4. Създадени условия за осъществяване на задължителното предучилищно образование. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Анализ на демографската перспектива на общината и региона във връзка с успешното реализиране на приема при условията на ЗПУО. 2. Подкрепа на личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище. 3. Превенция на агресията и противообществените прояви. 4. Повишаване на капацитета на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделната личност. 5. Повишаване на квалификацията, обмяна на добри педагогически практики и внедряване на иновации на базата на ИКТ. 6. Затвърждаване на тенденцията за предлагане на прием след завършено основно образование съгласно ЗПУО – професионално обучение. 7. Разширяване на връзките с НПО и реализиране на проекти по програми на ЕС. 8. Превръщане на училището в център за предоставяне на образователни услуги – кариерно ориентиране, извънкласни дейности, занимания със спорт и др. 9. Осигуряване на възможности за развитие и изява на талантливи ученици 10. Високи изисквания към собствената научна и педагогическа подготовка. 11. Използване на портфолиото като инструмент за
УЧЕНИЦИ <ul style="list-style-type: none"> 1. Увеличаване броя на паралелките в начален етап 2. Привличане на учениците като партньори в образователния процес и при разработване и реализиране на проекти. 3. Намалява броят на отпадналите ученици през последните три години поради отсъствия и slab успех. 4. Функциониращи форми на ученическо самоуправление (ученически съвети на класа и Училищен ученически съвет). 	
ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ <ul style="list-style-type: none"> 1. Кадрова осигуреност с квалифицирани учители в т.ч. училищен психолог, ресурсен учител, логопед и медиатори, висок процент от учителите имат защитена ПКС (I – V). 2. Постепенно подмладяване на учителския състав 3. Създадени условия за повишаване на квалификацията на учителите и наставничество, обмен на успешни педагогически практики, МО. 	

<ul style="list-style-type: none"> 4. Участие на учители във форуми по проблемите на образованието. 5. Системен контрол върху качеството на образователния процес. 6. Добър ръководен екип, диалогичност в работата на всички нива. 7. Добро институционално взаимодействие.	<ul style="list-style-type: none"> профессионално развитие и оценка. 12. Използване на съвременни образователни технологии за мотивиране на учениците и прилагане на усвоените знания в практиката. 13. Ефективност на работата на МО за повишаване подготовката на учителите и споделяне на добри практики. 14. Преодоляване на рутината и формалното изпълнение на служебните задължения. 15. Възможност за кариерно развитие. 16. Разширяване възможностите за вътрешноинституционална и извънучилищна квалификационна дейност. 17. Сътрудничеството с родителите: структуриране и дейност на обществения съвет, изпълнение на инициативи и съвместни дейности. 18. Достъп до Национални програми и програми на ЕС и активно включване на учители и ученици в разработване на проекти. 19. Непрекъснат мониторинг на дейностите в образователния процес и своевременно предприемане на действия за неговото подобряване. 20. Целенасочени дейности за поддържане и издигане имиджа на училището. 21. Оптимизиране на екипната работа в различни направления. 22. Перманентно обогатяване на МТБ и продължаване внедряването на инновации на базата на ИКТ. 23. Намаляване риска от достъп на външни лица в сградата на училището и създаване условия за инциденти. 24. Усвояване на средства по проекти. 25. Гъвкаво използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите
<p>УПРАВЛЕНИЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Осигуряване на свободен, неограничен и равен достъп до образование. 2. Високи стандарти на предлаганото образование. 3. Дългогодишни традиции и резултати в образователната дейност, съобразени със социално-икономическото развитие на региона. 4. Работещи и ефективни вътрешноучилищни разпоредби. 5. Ритуализация на училищния живот. 6. Информация за дейността на училището чрез поддържане на актуален сайт и местните печатни и електронни медии. 7. Добра координация и обмен на информация между класни ръководители, психолог, медиатори и ръководството на училището при работа с учениците с проблемно поведение и в риск от отпадане. 8. Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес.	

МАТЕРИАЛНИ РЕСУРСИ

- 1. Модерна материална база – основен ремонт на сградния фонд и прилежащите площи, учебни кабинети, компютърна зала, мултимедийни кабинети, физкултурен

<p>салон, спортна площадка, оборудвана фитнес зала, актова зала, медицински кабинет, достъп до Интернет, Wi-Fi мрежа, видеонаблюдение, електронна озвучителна система, фитнес на открито, мултифункционална площадка с изкуствена настилка, обособени кътове за отдих и развлечение в училищния двор. Наличие на външен асансьор за обучение на ученици с увреждания.</p> <p>2. Учебно-технически средства – преносими компютри, таблети, мултимедии, компютърни терминални решения, озвучителна техника, музикални инструменти, техника за размножаване, интерактивни бели дъски, наличие на информационни програмни продукти.</p> <p>3. Обновяване и подобряване на МТБ според възможностите на бюджета.</p>	<p>специалисти и за определяне на ДМС на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал.</p> <p>26. Стимулиране на дарителската дейност.</p> <p>27. Разширяване на партньорствата с институции и НПО.</p>
СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ

1. Миграционни процеси в рамките на учебната година. 2. Висок процент на ученици – билингви. 3. Непостоянен брой на учениците. 4. Средна ниска пълняемост на паралелките 5. Увеличаващ се процент на незainteresовани и неактивни родители. 6. Нисък образователен и социален статус на родителите 7. Недостатъчни умения за справяне с ниската мотивация за учене. 8. Голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини на ученици в прогимназиален и гимназиален етап.	1. Демографски проблеми в региона, обезлюдяване, ръст на миграцията, ниска степен на раждаемост, наличие на безработица и икономическа несигурност и в резултат намаляване броя на учениците, което се отразява на приема в училището. 2. Риск от засилване на отрицателните влияния на обкръжаващата среда върху учениците – агресия, зависимости и др. 3. Небалансиран прием в училищата от града. 4. Нисък социален статус и недостатъчен авторитет на българския учител, феминизация на учителската професия. 5. Ниска заинтересованост на голяма част от родителите към случващото се в училище 6. Негативно отношение към училището и липса на мотиви за учене – по-ниски резултати от учебната дейност.

Изводи:

Анализът показва, че отношението между силен училищен фактор и неблагоприятна външна среда, определя стратегията за развитие на Средно училище „Трайко Симеонов“ през следващия четиригодишен период като диверсификационна.

III. ВИЗИЯ

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

Визията за Средно училище „Трайко Симеонов“ е споделена от основните участници в образователния процес и партньорите на училището. Училищната общност участва в обсъждане и планиране, генерира идеи за справяне с общите и специфични проблеми.

Средно училище „Трайко Симеонов“ ще продължи да се утвърждава и развива като училище, предоставящо качествено и актуално образование, в което се прилагат съвременни педагогически технологии, което ангажира, подпомага и стимулира учениците и ги прави значими в учебния и извън учебния процес, владеещи полезни компетентности, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността.

IV. МИСИЯ

Средно училище „Трайко Симеонов“ подпомага учениците в развитието и усъвършенстването им в оптimalна училищна среда, с квалифицирани педагогически специалисти и в партньорство с родителите. Усилията ни са насочени към придобиване от учениците не само на базисно образование, но и на актуални знания, умения и компетентности, които са им необходими, за да се реализират успешно в социалната среда, с проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.

V. ОСНОВНА ЦЕЛ И ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО

1. ОСНОВНА ЦЕЛ:

Развитие на Средно училище „Трайко Симеонов“ в условията на растяща конкуренция чрез създаване на благоприятна, настърчаваща и подкрепяща среда за учениците и учителите и в партньорство с родителите и институциите, с което да се утвърди като предпочитано място за обучение и възпитание на подрастващите от квартала, града и общината и се превърне от училище за всички в училище за всеки.

2. ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО

1. Поддържане на високо качество и ефективност в процеса на училищното образование съобразно индивидуалните способности и потребности на учениците чрез организиране на дейността на училището в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и ДОС:

- Планиране, организация и контрол на дейността на училището.
- Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.
- Осъществяване на обучение по учебни планове за профили и професии съобразно потребностите и интересите на учениците и възможностите на училищната институция.
- Осигуряване на ефективна обща и допълнителна подкрепа

2. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданско, здравното, екологичното и интеркултурното образование:

- Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.
- Ритуализация на училищния живот.
- Утвърждаване на ученическото самоуправление.
- Екологична култура и навици за здравословен начин на живот.
- Превенция на агресията и негативните прояви сред учениците.
- Подкрепа на личностното развитие на учениците.

3. Училището – желано място за обучение, изява и подкрепа за личностното развитие на учениците:

- Извънкласни и извънучилищни форми.
- Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие.
- Обновяване и обогатяване на материалната база.

4. Повишаване на професионалната компетентност и квалификация на педагогическите кадри:

- Квалификация на педагогическите кадри.

5. Взаимодействия с родители, институции и структури, работещи в областта на образованието и младежта:

- Взаимодействие с родителите.
- Взаимодействие с институции.
- Присъствие на училището в общественото пространство.

ЕТАПИ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

етап 1: 2020 г. – разработване на стратегията, на плана за изпълнение, формиране на училищната политика и изготвяне на училищните документи в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и ДОС.

етап 2: 2020 – 2024 г. – реализация на основните дейности, наблюдение и оценка на изпълнението.

етап 3: 2024 г. – анализ на изпълнението и постигнатите очаквани резултати, планиране на следващия програмен период.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ

Приоритетни направления	Дейности	Срок	Изпълнител/и	Финансира не
1	2	3	4	5
1. ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОКО КАЧЕСТВО И ЕФЕКТИВНОСТ В ПРОЦЕСА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ СЪОБРАЗНО ИНДИВИДУАЛНИТЕ СПОСОБНОСТИ И ПОТРЕБНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЗПУО И ДОС:				
1.1. Планиране, организация и контрол на дейността на училището	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне и актуализация на основните училищни документи в съответствие със ЗПУО и ДОС:<ul style="list-style-type: none"> - училищни учебни планове; - правилащи, планове; - мерки за повишаване качеството на	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Директор; Педагогически специалисти	Училищен бюджет

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген.Драгомиров” №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<p>образование;</p> <ul style="list-style-type: none"> - програма за превенция на отпадането; - програма за предоставяне на равни възможности на ученици от уязвими групи. - програмна система за задължително предучилищно образование<ul style="list-style-type: none"> ■ Изграждане на постоянни училищни комисии за планиране и организация на основните направления в дейността на училището. ■ Кадрова осигуреност на общеобразователната, профилираната и професионалната подготовка: - поддържане и обновяване на банка със заместващи учители по НП „Без свободен час“; - актуализиране на училищната програма за часовете, които не се водят от учители-специалисти по време на заместване на отсъстващия учител. ■ Поддържане на оптимален за пълноценното осъществяване на дейността на училището състав на непедагогически персонал. ■ Разработване на система от критерии и показатели за оценка на дейността на учителите и служителите в училището, обвързана с резултатите и постиженията. Гъвкаво използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти за определяне на ДМС на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал. ■ Осъществяване на училищния и държавен план – прием. Актуализиране на приема –			
--	---	--	--	--

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ професии. ▪ Оптимизиране на училищните учебни планове ▪Осъществяване на ефективен контрол на директора и ЗДАСД съобразно целите на стратегията и на дейностите в процеса на училищното образование и своевременно предприемане на действия за тяхното подобряване. ▪ Изграждане на училищна система за качество: - Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство. - Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите. 			
1.2. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на обучение, възпитание и социализация.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Използване на съвременни образователни технологии и форми на педагогическо взаимодействие за мотивиране на учениците и прилагане на усвоените знания в практиката. ▪ Промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделната личност. ▪ Подкрепа за личностното развитие на учениците, превенция на обучителните затруднения и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск 	2020 – 2024 г.г. постоянно	Директор; Педагогически специалисти	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров” №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<p>чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Осъществяване на всеки етап от процеса на училищното образование на ефективна обратна връзка за постигнатите резултати, за отношението на учениците към формите и методите на преподаване, за техните нагласи и мотивация. ■ Осъществяване на разширена , профилирана и професионална подготовка съобразно възможностите на училището и потребностите на учениците. ■ Издигане равнището на функционалната грамотност (четивна, математическа, по природни науки) за постигане на умения за успяване. 			
1.3. Осъществяване на обучение по учебни планове за професия съобразно потребностите и интересите на учениците и възможностите на училищната институция.	<p>■ Изготвяне на предложение за държавен план-прием след завършено основно образование за учебната 2022/2023 година за STEM професия от професионално направление "Приложна информатика", код 482040. Наименование на професията: "Организатор Интернет приложения", Специалност "Електронна търговия" с придобиване на трета професионална квалификация</p> <p>Основание:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Съобразяване със стратегическите планови документи за развитие на област Шумен - Активно партньорство с териториалните и браншови структури на работодателски 	2021 – 2022 г.г.	Директор; Педагогически специалисти	Училищен бюджет

	<ul style="list-style-type: none"> - организации ▪ Анкетно проучване нагласите на родителската общност и на учениците ▪ Научно осигуряване на професионалната подготовка с учебна документация, нови учебници и помагала. ▪ Разработване на критерии и показатели за оценяване качеството на професионалната подготовка. 			
2. ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА УЧИЛИЩНА ОРГАНИЗАЦИОННА КУЛТУРА ЧРЕЗ ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ В ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ				
2.1. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Насоченост на обучението към формиране и усвояване на умения за разбиране и отговорно поведение в обществото; подпомагане процеса на личностно развитие и себепознание в контекста на взаимодействие с другите хора. ▪ Целенасочена работа по класове, съобразена с възрастта на учениците и особеностите в тяхното развитие и интереси. ▪ Реализиране на дейности за повишаване информираността на учениците по въпроси като: ▪ функциите на институции и управленски структури (<i>съд, полиция, общинска/областна администрация и др.</i>). ▪ правата на човека, дискриминацията, равнопоставеността на половете; ▪ здравна култура и здравословен начин на живот. 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Директор; Педагогически специалисти	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров” №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Участие в организацията и провеждането на училищни дейности и кампании, свързани с исторически събития или обществено значими инициативи. ■ Участие в кампании по актуални теми, свързани с политиките на ЕС. 			
2.2. Утвърждаване на ученическото самоуправление	<ul style="list-style-type: none"> ■ Повишаване ролята на съветите на класа и Ученическия парламент при организиране и осъществяване дейността на училището. ■ Участие на представители на ученическата общност при обсъждане на проблеми и вземане на управленски решения, както и при отчитане на резултатите от образователния процес. 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Директор; Медиатори Класни ръководители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН
2.3. Екологична култура и навици за здравословен начин на живот	<ul style="list-style-type: none"> ■ Целенасочена работа (Програма за здравно образование, спортно-туристически календар), насочена към комплексно здравно образование чрез интерактивни дейности и занимания в часовете на класа, посветени на превенцията на тютюнопушенето, наркоманиите и злоупотребата с алкохол, активна спортна и туристическа дейност. ■ Инициативи и мероприятия на училищния клуб, имащи за цел формирането на навици за здравословен начин на живот и правилни житейски избори в детска възраст и по време на ранното полово съзряване. ■ Обучения за: ■ безопасност на движението; ■ действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари; ■ начално военно обучение в IX и X клас; 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Учители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ поведение при кризи и екстремни ситуации. ▪ Съвместни дейности с РИОСВ, НПО и др. за придобиване на екологична култура. ▪ Изпълнение на училищни проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта. 			
2.4. Превенция на агресията и негативните прояви сред учениците	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Провеждане на училищна политика и разработване на програма за превенция на агресията и негативните прояви сред учениците. ▪ Подобряване на уменията на работещите в училището за адекватна реакция при предотвратяване на случаи на агресия и насилие в училищна среда. ▪ Изработка и приемане на алгоритъм на действие за предотвратяване и решаване на конфликти. 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Училищен психолог; Медиатори; Класни ръководители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН.
2.5. Подкрепа за личностното развитие на учениците	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сформиране на екипи за подкрепа за личностното развитие на учениците, за които са идентифицирани: обучителните трудности и рисък от отпадане от училище: ранно оценяване на риска и ранно идентифициране на учениците в рисък чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище; ▪ ученици със СОП: осигуряване на архитектурен, информационен и комуникационен достъп в училището; ▪ ученици с изявени дарби: осигуряване на условия за развитие и изява на таланта. ▪ Изготвяне на програма за превенция на отпадането и/или преждевременното 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Директор; Училищен психолог; Ресурсен учител; Класни ръководители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН

	<ul style="list-style-type: none"> - напускане на училище, която да съдържа: - мерки за превенция и ограничаване на отпадането; - действия за интервенция при отпадане и/или преждевременното напускане на училище. 			
--	--	--	--	--

3. УЧИЛИЩЕТО – ЖЕЛАНО МЯСТО ЗА ОБУЧЕНИЕ, ИЗЯВА И ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ.

3.1. Извънкласни и извънучилищни форми	<ul style="list-style-type: none"> ■ Организиране на учениците в извънкласни и извънучилищни форми, стимулиращи техните интереси, таланти и творчески способности – проект „Подкрепа за успех“, „Образование за утешния ден“ и др. ■ Участие на ученици и ученически отбори в състезания, конкурси, олимпиади. ■ Участие на учениците в организацията и провеждането на училищни празници и активности. 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	Учителите	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН
3.2. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие	<ul style="list-style-type: none"> ■ Осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд. ■ Подходящо интериорно оформление на учебните помещения. ■ Създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ. ■ Подкрепа на инициативността и творческата активност. ■ Целенасочена училищна политика за превенция на отпадането и/или преждевременното напускане на училище спрямо ученици в рисък: - подкрепа за преодоляване на обучителни трудности – допълнителна работа и 	2020 – 2024 г.г. ежегодно	ЗДАСД Педагогическите специалисти Училищен психолог	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген.Драгомиров” №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<p>консултации, преодоляване на обучителни затруднения;</p> <ul style="list-style-type: none"> - контрол на отсъствията от училище; - своевременна индивидуална интервенция спрямо учениците в рисък с цел мотивиране и преодоляване на риска от отпадане. 			
3.3. Обновяване и обогатяване на материалната база	<p>Интериорни решения:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Създаване на интегрирана съвкупност от оборудвани учебни пространства с фокус върху изучаването и прилагането на компетентности в областта на природните науки, дигиталните технологии, инженерното мислене и математика: - Изграждане на STEM център по Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“ – втори етаж, южно крило - Тематично оформяне на коридорно пространство – втори етаж, южно крило - Изграждане и оборудване на два кабинета по природни науки – първи етаж, западно крило - Изграждане и оборудване на втори компютърен кабинет – четвърти етаж, източно крило ▪ Оборудване на мултифункционален кабинет за целите на обучението по технологии и предприемачество – първи етаж, западно крило ▪ Оборудване на 20 кабинета с интерактивен тъч дисплей. ▪ Обособяване и оборудване на информационно-библиотечно пространство – 	<p>2020 – 2022 г.г.</p> <p>2021 – 2022 г.г.</p> <p>2021 – 2022 г.г.</p> <p>2021 г.</p>	<p>Директор ЗДАСД Педагогически и непедагогически специалисти</p>	<p>Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН, дарения</p>

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<p>първи етаж, северно крило</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Оборудване на заседателна зала ■ Тематично оформяне на коридорно пространство – втори етаж, северно крило ■ Тематично оформяне на коридорно пространство – трети етаж, северно крило ■ Оборудване на фитнес пространство – четвърти етаж, северно крило ■ Оборудване на кабинет за целите на обучението по музика и закупуване на музикални инструменти ■ Интериорно оформление и оборудване на зала за танци ■ Оборудване на кабинет за целите на обучението по история и цивилизации ■ Оборудване на кабинет за целите на обучението по чужд език ■ Поддръжка и текущ ремонт на учебните и помощните помещения. ■ Поддръжка на системата за постоянно видеонаблюдение и спазване на пропускателния режим. ■ Поддръжка и поетапно обновяване на компютърната и комуникационната техника. ■ Осигуряване на ресурси за е-обучение, използване на електронни образователни ресурси. <p>Екстериорни решения:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Изграждане на втора площадка по БДП ■ Изграждане на спортна зона фитнес на открито ■ Обособяване и оборудване на класни стаи на 	2021 г. 2021 г. 2022 г. 2022 г. 2022 г. 2023 г. 2024 г. 2024 г. 2020 – 2024 г.г. 2021 – 2022 г.г. 2023 г. 2022 – 2023 г.г.	
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ■ открыто ■ Обособяване и оборудване на зони за отдих на открито 	2021 – 2024 г.г.		
--	---	------------------	--	--

4. ПОВИШАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

1.4. Квалификация на педагогическият е кадри	<ul style="list-style-type: none"> ■ Изграждане на професионалния профил на педагогическите специалисти като съвкупност от знания, умения и отношения съгласно Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. ■ Осигуряване на условия и възможности за усъвършенстване и обогатяване на компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие чрез въвеждаща и продължаваща квалификация в зависимост от потребностите, целите и съдържанието на обученията: <ul style="list-style-type: none"> - вътрешноинституционална квалификационна дейност – не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист; - участие в квалификационни форми на специализирани обслужващи звена, висши училища и научни и обучителни организации, по-малко от 48 академични часа за период на атестиране за всеки педагогически специалист. ■ Осигуряване на възможности за допълнителна квалификация на педагогическите специалисти, свързана с 	2020 – 2024 г. ежегодно	Директор; Главни учители; Учители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН
---	--	----------------------------	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ■ въвеждането на STEM професия след основно образование ■ Подготовка и провеждане на процедура за атестиране на педагогическите специалисти. ■ Мотивиране на учителите за придобиване на по-висока ПКС, като едно от основанията за по-бързо кариерно развитие. 			
--	---	--	--	--

5. ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С РОДИТЕЛИ, ИНСТИТУЦИИ И СТРУКТУРИ, РАБОТЕЩИ В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И МЛАДЕЖТА

5.1. Взаимодействие с родителите	<ul style="list-style-type: none"> ■ Активна дейност на обществения съвет. ■ Усъвършенстване на системата от взаимовръзки и обратна информация в релацията „училище-семейство“: <ul style="list-style-type: none"> - укрепване на положителното отношение към училището като институция от страна на ученици и родители и проява на съпричастност към училищния живот; - установяване на система от форми и средства за сътрудничество и взаимодействие с родителите: родителски и индивидуални срещи, индивидуални консултации, обучения и др. ■ Информираност на родителите и стимулиране на родителската активност: за основните нормативни и училищни документи, по повод информация за резултатите от учебната дейност, консултиране по проблеми, решаване на конфликти и налагане на санкции и др. ■ Сътрудничество и съдействие от родителите при: <ul style="list-style-type: none"> - организиране на училищни дейности; - в процеса на кариерното информиране, 	2020 – 2024 г. ежегодно	Директор Класни ръководители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН
---	--	-----------------------------------	---	---

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
 ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

	<ul style="list-style-type: none"> - ориентиране и развитие; при идентифициран рисък за ученика от отпадане и/или преждевременно напускане на училище. ■ Ежегодно актуализиране на информационна банка с данни и координати за своевременна връзка с ученика и неговите родители. 			
5.2. Взаимодействие с институции	<ul style="list-style-type: none"> ■ Популяризиране дейността на училището на общински, областни форуми и в медийното пространство. ■ Реализиране на съвместни проекти с партниращи организации. 	2020 – 2024 г. ежегодно	Директор Учители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН

5.3. Присъствие на училището в общественото пространство	<ul style="list-style-type: none"> ■ Участие на учители и ученици в общински празници, състезания, форуми и др. ■ Поддържане и своевременно обновяване сайта на училището с актуална информация за нормативната база, организацията на дейността, изявите в различни направления на училищния живот и др. ■ Популяризиране на училището чрез информация в местните електронни медии. ■ Реализиране на системна и целенасочена рекламна стратегия за привличане и задържане на ученици. ■ Извършване на перспективен прием за ученици в начален, прогимназиален и гимназиален етап с цел продължаване и завършване на образоването в нашето училище. ■ Организиране на информационни дейности в училището за всички участници в образователния процес. 	2020 – 2024 г. ежегодно	Директор; Учители	Училищен бюджет, изпълнение на проекти, целеви средства от МОН.
---	---	-----------------------------------	------------------------------------	--

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Повишаване на качеството и ефективността на училищното образование:

- Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
- Успешно участие във външното оценяване и доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
- Засилване на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
- Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, потребителска култура, физическа активност и спорт.
- Постигане на положително отношение към училището и предлаганото училищно образование.

- По-широко навлизане на нови технологии и методи на преподаване, насочени към личността на ученика.
- Подобрена физическа и материална среда.

2. Реабилитиране на училището като основна образователна институция в района

- Постепенно повишаване броя на паралелките в начален и прогимназиален етап
- Увеличаване средната пълняемост на паралелките

3. Развиване на системата за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти:

- Утвърждаване на авторитета и подпомагане на кариерното развитие на педагогическите специалисти в училището.
- Индивидуализация и диференциация при оценка на труда на педагогическите специалисти в училището.
- Оптимизиране на квалификацията на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал съобразно потребностите и целите на отделния специалист и училищната институция.
- Подобрен професионален профил на работещите в училището.

4. Утвърждаване на училището като център за формиране и развитие на личностни качества, умения и нагласи, изграждащи ценностната система на младите хора, културно, информационно и спортно средище:

- Подобрена и благоприятна среда за обучение и личностно развитие.
- Прилагане на модели на поведение, основани на идеите и принципите на гражданското образование.
- Минимизирани прояви на агресия, насилие и други негативни прояви сред учениците.
- Развиване на системата за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на личностния и творческия потенциал на учениците.
- Повишена мотивация на учениците за участие в образователния процес, олимпиади, конкурси и състезания.
- Развитие и укрепване на формите на ученическо самоуправление.

5. Активно взаимодействие с родителската общност, сътрудничество и активни връзки с общественост и публични институции:

- Изградена устойчива образователна система с безусловна публичност и прозрачност на управление и състояние.
- Засилване ролята на родителите при определяне цялостната политика на училището.
- Удовлетворени очаквания на родителите.
- Популяризиране постиженията на учениците и учителите.

VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ДЕЙНОСТИ

1. Повишен срочен и годишен успех на учениците по учебни предмети и класове.
2. Подобрени резултати от HBO и ДЗИ.
3. Брой паралелки и средна пълняемост
4. Брой участници и резултати от олимпиади, състезания и други творчески изяви.
5. Брой отсъствия на учениците от учебни занятия.
6. Брой на изоставащите ученици.
7. Брой ученици на поправителни изпити.
8. Брой ученици с наложени санкции.
9. Брой ученици със СОП, с изявени дарби, с обучителни трудности и в риск от отпадане от училище, за които е осигурена подкрепа за личностно развитие.
10. Брой на ученици, преждевременно напуснали образователната система.

11. Брой учители участвали в квалификационни форми и придобили по-висока ПКС.
12. Брой разработени и реализирани национални и международни проекти и програми.
13. Брой проведени публични изяви в полза на училището и общността с активното участие на родители и заинтересовани страни.
14. Брой публикации и изяви в средствата за масова информация.

IX. ПРОГРАМНА СИСТЕМА ЗА ПОЛУДНЕВНА ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА

Програмната система на СУ „Трайко Симеонов“, град Шумен е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Тя е концепция за реализиране на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование и определя принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в училище.

В подготвителната група към училище се приемат деца, навършили 5 и 6 години в годината на записване.

Съгласно **чл. 9, ал. 2** от Наредба №5 за предучилищното образование от 2016г. при недостатъчен брой за сформиране на отделна група от деца в съответната възрастова група може да се сформира разновъзрастова група.

Броят на групите и броят на децата в групата се определят съгласно **чл.60, ал.1** на ЗПУО.

Полудневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 6 последователни астрономически часа на ден преди обяд през учебната година.

Началният час на сутрешния прием (08.00 часа) и крайният час (14.00 часа) на изпращането на децата за деня са определени с Правилника за дейността на училището. В полудневна организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време - само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

1. условия и време за игра и почивка;
2. условия и време за закуска;
3. дейности по избор на детето

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ”, ГРАД ШУМЕН
ул. „Ген.Драгомиров“ №44 Б; e-mail: tr_simeonov@abv.bg; www.school-ts.com

Учебното време през учебната година е в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. случай на разместзване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето. Неучебното време без основни форми на педагогическо взаимодействие е в периода от 1 юни до 14 септември.

Децата от подготвителни групи, записани в полудневна организация, могат да отсъстват само по здравословни или по други уважителни причини, удостоверени с документ от компетентен орган, както и по семейни причини. Отсъствията на децата по семейни причини през учебно време е допустимо за не повече от 10 дни за съответната учебна година с писмено уведомяване от родителя в срок, определен с Правилника на дейността на училището. Децата в полудневна подготвителна група ползват ваканциите, определени в училищното образование за съответната година със заповед на министъра на образованието и науката (**чл.10, ал. 1, 2 и 3 от Наредба №5 за предучилищното образование**).

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

1. Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовка на детето за училище – социална, познавателна, специална.
2. Прилагане на образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции за подобряване на образователните постижения на децата.
3. Овладяване на български книжовен език като основа за опознаване на света, за общуване, за разширяване на познанието и систематизиране на детския опит в между културна среда.

ФИЛОСОФИЯ:

- Щастливо детство;
- Цялостно развитие на детето;
- Игра – ключова дейност;
- Утвърждаване на националната идентичност.

ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

- Равен достъп до качествено образование на всички деца;
- Качество на образователната услуга и продукт;
- Измеримост/стандартизация;
- Интегриране – естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс – работа в екип;
- Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователно пространство като основа за бъдещото продължаващо обучение и индивидуален прогрес – универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие;
- Екологосъобразна социализация;
- Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете – учител – родител – общност;
- Личностно ориентиран процес – детето активен субект – съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикультурна среда в глобализиращия се свят, учителят – ментор;
- Развиваща – удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга – деца, учители, родители, общност;
- Креативност – възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога;
- Среда, предпоставяща критическо мислене и креативност на детската личност;
- Правата на детето;
- Модели за работа с родителска общност;
- Дигитална компетентност – ИКТ в педагогическото взаимодействие, проекти, презентиране.

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. **Подходи** за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичното разпределение по образователните направления; проследяването на индивидуалните резултати на децата са следните:

- ✓ Личностен и индивидуален подход към всяко дете;
- ✓ Ситуационен и интегративен;
- ✓ Игрови;
- ✓ Използване на Е-обучение и технологии;
- ✓ Конструктивен.

2. **Форми** на педагогическо взаимодействие са:

- ✓ основна
- ✓ допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детския учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастовите особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

2.1. **Основна** форма на педагогическо взаимодействие е *Педагогическата ситуация*. Използва се при реализиране на образователните направления:

- ✓ Български език
- ✓ Околен свят;
- ✓ Математика;
- ✓ Изобразително изкуство;
- ✓ Конструиране и технологии;
- ✓ Музика;
- ✓ Физическа култура.

Разпределението на педагогическите ситуации се осъществява в седмично разпределение. Общият седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на седемте компетентности е седемнадесет.

Времетраенето на ситуацията е от 20 до 30 минути.

2.2. **Допълнителни** форми на педагогическо взаимодействие се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми:

- ✓ Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- ✓ Дейности организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, развлечения, тържества, наблюдения на обекти от околната среда;

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ.

1. Брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Образователно направление	Брой /трета възрастова група/	Брой /четвърта възрастова група/
Български език и литература	3 (2+1)	3
Околен свят	2	2
Математика	3 (2+1)	3
Изобразително изкуство	2	2
Конструиране и технологии	2	2
Физическа култура	3	3
Музика	2	2
Общо:	17 (15+2)	17

2. ДНЕВЕН РЕЖИМ

Часови интервали	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
08.00 – 08.30	Прием на децата, раздвижване, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител.
08.30 – 09.00,	Закуска, разговори, игри, ритуали, поздрави
09.00 – 09.30	Педагогически ситуации
09.30 – 09.50	Допълнителни форми на педагогическо въздействие (Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, творчески игри, игри с правила)
09.50 – 10.20	Педагогически ситуации
10.20 – 10.40	Междинна закуска, игри, занимания по избор
10.40 – 11.10	Педагогически ситуации
11.10 – 11.30	Допълнителни форми на педагогическо въздействие (Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, творчески игри, игри с правила)
11.30 – 12.00	Педагогически ситуации
12.00 – 14.00	Допълнителни форми на педагогическо въздействие (Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, творчески игри, игри с правила, изпращане на децата)

3. СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА

/трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1. Български език и литература	1. Математика	1. Околен свят	1. Математика	1. Физическа култура
2. Музика	2. Изобразително изкуство	2. Български език и литература	2. Физическа култура	2. Български език и литература

3. Математика	3. Околен свят	3. Конструиране и технологии	3. Конструиране и технологии	3. Изобразително изкуство
4. Физическа култура	4. Български език и литература – допълнителен модул	4. Музика		

Български език, допълнителен модул – допълнително обучение по Български език и литература за децата в ПГ на основание чл. 14, ал. 1, т. 1, ал.2, 3 и 4 от Наредбата за приобщаващото образование.

III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

ПРИЛОЖЕНИЯ – Тематични разпределения по възрастови групи.

Приложение № 1: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА“, РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА /трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

Приложение № 2: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „МАТЕМАТИКА“, РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА /трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

Приложение № 3: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „ОКОЛЕН СВЯТ“, РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА /трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

Приложение № 4: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „МУЗИКА“, СМЕСЕНА ПОДГОТВИТЕЛНА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Приложение № 5: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО“, РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА /трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

Приложение № 6: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ“, РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА /трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

Приложение № 7: ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА НАПРАВЛЕНИЕ „ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА“, РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА /трета възрастова група - 5- 6-годишни; четвърта възрастова група - 6- 7-годишни/

IV. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Сътрудничество и взаимодействие с родителите. Сътрудничество със семейство.

Родителите са първите и най-влиятелни педагози за малките деца и най-влиятелните хора в живота им. Те имат най- пряка отговорност и участие при подготовката за училище.

Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически и непедагогически специалисти.

Цели за съвместно сътрудничество между педагози от училище и родители:

1. Повишаване на доверието в образователната система.
2. Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образоването на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата.
3. Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище.
4. Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между училището и семейството, формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.
5. Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.

6. Разпределение на правата, задълженията и отговорностите между училището и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез различни форми, обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество:

- индивидуален разговор /среща/ между учител, психолог, образователен медиатор и родител;
- индивидуална консултация;
- съобщения /устни; писмени,/.

Групови форми на сътрудничество:

- родителска среща;

Други форми на сътрудничество:

- участие на родителя в образователния процес;
- информационни табла за родителя;

Сътрудничество и взаимодействие се осъществява и в случай, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо / чл. 208, ал.1 от ЗПУО/.

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като участници и партньори в системата на предучилищното образование / чл. 219, ал.2 и 3 от ЗПУО/.

Родителите имат права и задължения, посочени в Гл. десета, чл.209 и чл. 210 на ЗПУО.

Отговорно участие на семейството в стимулиране постиженията на децата и позитивното семейно възпитание.

В случаите на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите – чл.176. ал.3 от ЗПУО.

Работата в сътрудничество и партньорство между педагози и родители е основата, върху която се създават конкретните практики и опит за печелене на широка обществена подкрепа на училището като институция.

V. Проследяване на резултатите от постиженията на децата – същност, методи и форми.

В съответствие с актуалните изисквания към образованието на децата особена значимост придобива дейността на учителя, насочена към диагностика на резултатите от образователния процес. Като се има предвид, че предучилищният период е най – пластичната възраст, важно е да се отчитат динамичните изменения, които стават във възрастовото и индивидуалното развитие на детето – да се проследяват постиженията на всяко дете. Своебразието на тази дейност на учителя се изразява преди всичко в това, че тя е вградена в текущото педагогическо общуване. Това на практика се осъществява чрез включване в конкретни ситуации на задачи за проследяване на резултатите от образователните направления. Постиженията и резултатите на децата се отразяват в детско портфолио, което включва: рисунки, упражнения, допълнителни работни листи, материали от извършената обща подкрепа за личностно развитие от психолога на групата (проективни тестове, арт – терапевтични методи, материали за развитие на фина моторика и други видове тестове и обследване) .

Методи и форми за проследяване на постиженията на децата

Текущи:

1.Интерактивни методи:

- Ситуационни (кауза, игра и др.)
- Дискусионни (беседа, дискусия, обсъждане, обяснение и др.)

2. Предметно – оперативни методи:

- Обследване
- Конструиране
- Предметни игри
- Предметно моделиране
- Дидактични упражнение
- Разглеждане
- Описание

Практико – изprobващи методи:

- Експериментиране
- Дидактични игри
- Конструиране
- Етюди
- Словесни игри
- Предметно-схематично и графично моделиране

Игрово – преобразуващи методи

- Всички видове игри – конструктивни, театрализирани, сюжетно-ролеви, дидактични, музикални и подвижни.

Информационно – познавателни методи

- Наблюдение
- Демонстрация
- Рассказ
- Беседа
- Драматизация
- Оценяване
- Словесни игри
- Аудио-визуално възприемане
- Обсъждане
- Казус

Периодични:

В началото и в края на учебното време:

- Тестове
- Диагностика – входяща, междинна и в края на учебното време.